

A RÓKA ÉS A HOLLÓ

Téma és variációk

Róka és a holló,
Megírta Aesopus.
Mindannyiunk előtt ismerős ez opus.
Mégis elismétlem e témát pár szóval,
Majd megtoldom néhány variációval.

A TÉMA

Fenn csücsült a holló a dús hársfa ágán,
Csőrében jó nagy sajt, fogyasztásra várván.
Arra kószált búsan a ravaszdi róka,
Ki nem jutott sajthoz fagyoszentek óta.
Hogy a fára nézett, elszállt komor kedve,
Felujjongva tört fel mohó gyomornedve.
És szólt álnok bájjal: - tollad ó be ékes,
Hogy madárkirály légy, régen esedékes!
És a neved, „HOLLÓ”, oly olvadó-omló.
Csak hangod nyikorog, mint egy rozsdás olló.-
A dicséret szép szó, ámde a bírálóat
Már olyasvalami, mit ki nem bír állat.
Így hát a holló, hogy meggyőzze a dőrét,
Vad rikácsolással tátotta ki csőrét.
A sajtja lehullott, erre várt a róka,
Ezúttal elnyerte tetszését a nóta.

ELSŐ VARIÁCIÓ

A róka szájában egy jó darab rokfort.
Megette a felét, de már az is sok volt.
Komoran ült ott fenn a holló a hársfán,
S megakadt a szeme mesebeli társán.
Nosza ő is rögtön ravaszkodni kezdett,
Fondorkodott, tervelt, s az eredmény ez lett:
Ha ez nem ismeri Aesopus meséjét,
Megadta a sors a sajtszerzés esélyét.
És máris megszólalt, cifra ódon módon:
- Ó, rókám ne hidd, hogy tán csak gúnyolódom!
Királyi paláznál szebb vörhenyes bundád,
Le is nyúzzák rólad, mielőtt megunnád,
Mégis tekintélyed csorbítja a szégyen,
Hogy hangod megcsuklik fenn a magas CÉ-ben.
Rókánk e sértésre tágra tátva száját,
Cáfolatul tüstént üvöltött egy skálát.
De meg kell jegyeznem erről az esetről,
Hogy a sajt a fára azért nem esett föl.

MÁSODIK VARIÁCIÓ

Fenn csücsült a holló, falt sok pusztadőrit,
Annyi maradt mégis, majd lehúzta csőrit.
Lent a rókánál egy jó nagy ementáli,
De már falánk gyomra kezdett ellenállni.
Hogy látta a hollót ez a megcsömörlött,
- Brr, még egy sajt! - Morgott. - Vigye el az ördög!
- Hogy vagyunk? - Szólt oda a holló ásítva,
S a sajtja lehullott a selymes pázsitra.
- Fújj, vidd el! - Nyöszörgött undorral a róka,
S amit tett, azóta nevezték el róla.

HARMADIK VARIÁCIÓ

Éhesen gubbasztott hollónk a hárs ágán,
S töpregett az idők változandóságán.
Éppen arra kószált a bús, sovány róka.
Sajtlikat sem evett húshagyókedd óta.
Meglátva a hollót, könnyesen sóhajtott:
- Mit ér ravaszágom, ha neked sincs sajtod?
- Nincs - felelt a holló. - Rég nem ettem sajtot,
Viszont dalolhatok, hogyha úgy óhajtod.
Tudom kedvedre volt múltkor is az ének.
- Sajttal! - Szólt a róka. - Így kell a fenének!...

NEGYEDIK VARIÁCIÓ

Fenn csücsült a holló a dús hársfa ágán.
Csőrében trappista hivalkodott sárgán.
Jött az éhes róka. Látta, hogy a helyzet
Megegyezik azzal, mit Aesopus jelzett.
Szólt hát álnok bájjal: - Tollad ó be ékes,
Hogy primadonna légy, régen esedékes!
És a neved! Hallga, hogy leng lágyan: HOLLÓ!
Csak hangod nyikorog, mint egy rozsdás olló.
De hiába várta a ravaszdi róka,
Hogy sajtesőt hullat majd a holló-nóta.
Mi volt eme nem várt, különleges, ritka,
Szerény, józan, okos hallgatásnak titka?
Nem hajszolta dicsvágy? Sem nagyzási hóbort?
Nem!... Az igaz viszont, hogy fehér holló volt...